

Pn 887

**BULETIN
DE
INFORMARE
SI
DOCUMENTARE ARHIVISTICA**

Nr. 2

**BUCURESTI
1993**

DIRECTIA GENERALA
A
ARHIVELOR STATULUI

BULETIN DE INFORMARE ŞI DOCUMENTARE ARHIVISTICA

Nr. 2

IANUARIE - FEBRUARIE

2.57033/1993.

BUCUREŞTI - 1993

- Redactor: - lector dr. ADINA BERCIU-DRAGHICESCU,
șef Birou documentare
- Colaboratori: - MIOARA DUMITRACHE, CORNELIA FARAU,
- Realizare grafică;
fotoreproducere
offset: - OVIDIU LAZARESCU
- Montaj și retuș: - ELISABETA DUMITRANA
- Copiat plăci: - AUREL VOICU
- Tipar offset: - STELICA MARINESCU
- Dactilo: - RODICA-VICTORIA CANAE

Mulțumim tuturor celor care au contribuit
prin informațiile oferite la realizarea
prezentului număr.

COPERTA I: - 1587 ianuarie 18. Hrisovul din cancelaria lui
Mihnea vv., domnul Țării Românești, prin care
dăruiește Episcopiei Buzău mori și moșii.

COPERTA a IV-a:- 1368 ianuarie 20. Privilegiul comercial prin
care Vladislav (Vlaicu) vv., domnul Țării
Românești acordă avantaje negustorilor din orașul
și districtul Brașov pentru negoțul cu produsele
meșteșugarilor transilvăneni.
Arh. St. Brașov, colecția Privilegii, 7, original,
lb. latină, pergament, sigiliu atârnat.

S U M A R

I. ACTIVITATI ARHIVISTICE	p.4.
II. DOCUMENTARE ARHIVISTICA	
- Scurt istoric al activității de informatică în Arhivele Statului din România	p.10
- UNESCO. Studii RAMP. Bibliografie (III)	p.18
- Metrologie. Bibliografie (III)	p.22
III. VIATA STIINTIFICA	
- Manifestările culturale: "Slatina 625 de ani", Slatina 20 ianuarie	p.28
- Manifestări științifice și expoziționale consacrate aniversării zilei de 24 ianuarie 1859	p.29
- Simpozionul: "Cercetarea în scopuri științifice și di- dactice a documentelor păstrate în Arhivele Statului Galați, 30 ianuarie	p.34
- Simpozionul științific: "Mircea cel Bătrîn și orașul Giurgiu", Giurgiu, 30 ianuarie	p.34
- Comemorare "Mircea cel Bătrîn" - 575 de ani, Rîmnicu Vîlcea, 30 ianuarie	p.34
- Arhivele Statului din România în anul 1992: realizări și neîmpliniri, București, 3-4 februarie.	p.35
- Manifestările omagiale: "Iuliu Maniu - 120 de ani de la naștere și 40 de ani de la moarte", Șimleul Silvanjei- Bădăcin, 6-7 februarie	p.37
- Manifestări științifice bucureștene 8-11 februarie	p.39
- Emisiuni Radio-Tv.	p.39
x	
- Manifestări expoziționale	p.40
x	
- Lista articolelor din presa locală publicată de cercetătorii din Arhivele Statului	p.42
x	
- Lista abrevierilor	p.47

I. ACTIVITATI ARHIVISTICE

Imbogățirea bazei documentare

În cursul lunilor ianuarie - februarie s-au preluat de către filialele Arhivelor Statului în depozitele proprii, de la creatorii și deținătorii de documente următoarele fonduri:

- Arh.St.Argeș - "Societatea Stroiești Argeș" 1972-1992.
- Arh.St.Bacău - "Direcția muncii Bacău " (2,2 m.l.)
- Arh.St.Caraș - Severin - "Sfatul popular al Raionului Oravița" 1950-1967 (65 m.l.); "Colecția foi cadastrale a localităților din jud. Caraș-Severin" (3,45 m.l.).
- Arh.St.Cluj - "Episcopia greco-catolică Cluj-Gherla" 1858-1859 (14.686 cadre microfilm).
- Arh.St.Galați - "Comitetul regional P.C.R. Galați" 1956-1967 (9 m.l.).
- Arh.St.Harghita - "Sfatul popular al raionului Ciuc" 1960-1967 (10,5 m.l.).
- Arh.St.Iași - "Academia de Arte George Enescu" 1960-1972 (5 m.l.)
- Arh.St.Maramureș - "Regia autonomă a plumbului și zincului Baia Mare" 1967-1968 (22 m.l.); "Exploatarea minieră Șuilor" 1969-1972 (5 m.l.); "Fabrica de acid sulfuric - Phönix - Baia Mare" 1926-1970; 1971-1975 (37,5 m.l.)
- Arh.St.Mehedinți - "Direcția generală a agriculturii și industriei alimentare Mehedinți" 1971-1985; "Trustul horticol Mehedinți" 1979-1990; "Trustul județean S.M.A. Mehedinți" (1965-1990)
- Arh.St.Sălaj - "Notariatul de stat Zalău" 1921 (9 m.l.); Uniunea județeană a Cooperativelor Agricole Sălaj" 1868-1989.
- Arh.St.Timiș - "Cooperativa agricolă de producție Sîngeorz" 1950-1992 (0,35 m.l.); C.A.P.Bărăteaz 1952-1991 (1,82 m.l.);

- "C.A.P.Topolovățul Mare" 1952-1991 (1,82 m.l.); "C.A.P.Gătaia" 1952-1991 (4,30 m.l.); "C.A.P.Cralovăț" 1950-1980 (1,05 m.l.); "C.A.P.Topolovățul Mic" 1956-1990 (0,13 m.l.); "Complexul de îngrășare a taurinelor Racovița" 1970-1983 (0,26 m.l.); "C.A.P.Șuștra" 1958-1963 (0,13 m.l.).

Pregătire pentru microfilmare și microfilmare

Direcția Arhive Centrale

- Arhive administrative, centrale și culturale
- "Ministerul Propagandei Naționale", partea structurată II 1935-1938 (5 m.l.).
- Arhive centrale economice
- "Ministerul Economiei Naționale" 1941 (5 m.l.).

Arh.St.Alba

- "Prefectura județului Alba - seria acte înregistrate de la comitat și cabinetul prefectului" (2,05 m.l.).

Arh.St.Arad

- "Prefectura județului Arad" 1877-1882; 1874-1882 (4,62 m.l.); "Registrele de botezați" 1867-1888; "Școala de Arte Arad" 1833-1934 (0,24 m.l.).

Arh.St.Argeș

- "Prefectura județului Argeș" 1943-1945 (2,80 m.l.).

Arh.St.Bacău

- "Camera de comerț și industrie Bacău" 1934-1937 (2 m.l.); "Direcția Silvică Bacău" 1929-1930 (1 m.l.).

Arh.St.Bihor

- "Episcopia romano-catolică Oradea" 1625-1948; "Episcopia ortodoxă română Oradea" 1763-1953.

Arh.St.Bistrița-Năsăud

- "Administrația fondurilor grănicerești năsăudene" (1 m.l.).

Arh.St.Botoșani

- "Prefectura județului Botoșani" (0,50 m.l.).

Arh.St.Brașov

- "Prefectura Făgăraș" 1909-1910 (2,5 m.l.).

Arh.St.Buzău

- "Prefectura județului Râmnicu-Sărat" 1831-1933 (0,5 m.l.); "Colecția de achiziții și documente" 1800 file.

- Arh.St.Caraș-Severin - "Prefectura județului Caraș" 1848-1950 (0,70 m.l.).
- Arh.St.Călărași - "Primăria orașului Oltenița" 1921-1923 (1,15 m.l.).
- Arh.St. Constanța - "Fabrica de ciment din Cernavodă" (3 m.l.); "Direcția de navigație maritimă Constanța"; "Prefectura Dușor" (4,70 m.l.).
- Arh.St.Covasna - "Colecția registre de stare civilă" (0.50 m.l.).
- Arh.St.Dâmbovița - "Prefectura județului Dâmbovița" (2,20 m.l.).
- Arh.St.Giurgiu - "Politia orașului Giurgiu" 4737 file document.
- Arh.St.Harghita - "Scaunul secuiesc Ciuc" 1810-1811 (0,20 m.l.).
- Arh.St.Hunedoara - "Inspectoratul ecologic și minier Deva" 1910-1940 (6 m.l.); "Prefectura județului Mehedinți" 1930-1931.
- Arh.St.Iași - "Visteria Moldovei" (10,50 m.l.).
- Arh.St.Maramureș - "Actele prezidențiale ale comitetului suprem al comitatului Maramureș" 1867-1910 (0,25 m.l.); Actele prezidențiale ale vicecomitelui 1903-1905 (4,45 m.l.).
- Arh.St.Mureș - "Scaunul Mureș" (0,30 m.l.); "Primăria Tg.Mureș" (0,20 m.l.).
- Arh.St.Suceava - "Prefectura județului Baia" 1945-1946 (1 m.l.).
- Arh.St.Timiș - "Prefectura județului Severin" 1930-1931 (2,70 m.l.).
- Arh.St.Tulcea - "Politia Chilia Veche" 1882-1925 (1,42 m.l.).
- Arh.St.Vâlcea - "Prefectura jud.Vâlcea" 1864-1870 (5 m.l.).
- Arh.St.Vrancea - "Prefectura județului Putna" 1924-1926 (3,50 m.l.).

Prelucrarea arhivistică a fondurilor pentru intrare
în cercetarea științifică

- Direcția Arhive Centrale
- Arhive administrative, centrale și culturale
 - Inventariere:
 - "Președinția Consiliului de Miniștri" partea structurală: comisia pentru declararea și controlul averilor demnitarilor statului (6 m.l.) ;
 - "Direcția Generală a Arhivelor Statului" (1 m.l.); "Tribunalul Ilfov, Secția a III-a civilă, corecțională 1884-1887" (7 m.l.);
 - Verificare cu existentul:
 - "Ministerul Instrucțiunii" 1945 (3 m.l.).
 - Arhive feudale, personale și colecții
 - Fișat tematic: 350 u.a.;
 - Fototeca: 558 u.a.: Onisifor Ghibu
 - Arhive centrale, economice
 - Inventariere:
 - "Ministerul Industriei Construcțiilor de Mașini" 1964-1975 (12 m.l.);
 - "Hagi Constantin Pop" (200 documente);
 - "Planuri-hărți" (340 u.a.);
 - Verificare cu existentul:
 - "State de Salarii și H.C.M.-uri" din fondurile prelucrate de la C.P.C.P. (40 m.l.).
 - Arh.St.Alba
 - Verificare cu existentul:
 - "Protopopiatul greco-catolic Alba-Iulia" 1927-1936 (1,05 m.l.);
 - Ordonare acte și registre, inventariere: "Protopopiatul greco-catolic Blaj" 1871-1948; "Parohia greco-catolică" 1884-1948.
 - Arh.St.Arad
 - Inventariere și ordonare:
 - "Prefectura județului Arad", Seria acte administrative 1878-1882 (3,8 m.l.); "Școala de Arte Arad" 1833-1934 (0,24 m.l.).

- Arh.St.Bacău
 - Verificare cu existentul: "Direcția silvică Bacău"; "Camera de comerț și industrie Bacău" (3 m.l.).
- Arh.St.Bihor
 - Verificare cu existentul: acte oficiale economice "Episcopia romano-catolică Oradea" (35 m.l.); "Registre stare civilă" (37 u.a.).
- Arh.St.Bistrița-Năsăud
 - Ordonare, inventariere și selecționare: "Judecătoria Beclean" (5,15 m.l.).
- Arh.St.Botoșani
 - Reordonare, inventariere și selecționare: "Primăria comunei Mînăstirea Doamnei" 1951-1967 (4,60 m.l.).
- Arh.St.Brașov
 - Inventariere: "Primăria Cincu" (40 m.l.); "Documente bresle IV Ad.30"; "Donații plăci fotografice" (50 u.a.); "Primăria Ghimbav" (190 u.a.).
- Arh.St.Călărași
 - Inventariere, verificare cu existentul: "Comitetul P.C.R. al raionului Călărași" 1961-1962 (4 m.l.); "Primăria comunei Borcea" 1945-1968 (4 m.l.); "Pretura plășii Călărași" 1917-1950 (5,15 m.l.); "Pretura plășii Budești" 1902-1949 (8,85 m.l.); "Primăria comunei Cocomearca" 1865-1970 (26,15 m.l.); "Sfatul popular al orașului Călărași" 1951-1953 (5,50 m.l.); "Primăria comunei Borcea" 1963-1964-1966-1968 (1,95 m.l.).
- Arh.St.Cluj
 - Inventariere, ordonare, verificare cu existentul: "Episcopia greco-catolică Cluj-Gherla" 1910-1914; 1916-1919 (7,90 m.l.); "Primăria orașului Bistrița" seria II c" - 1846; 1850 (0,60 m.l.); "Camera de agricultură" 1921-1950; "Familia Teleki dñ Dumbrăvloara" sec.XVIII-XIX (1,48 m.l.); "Familia Josika" 1913-1919 (1,60 m.l.);

- colecția "Aranka György" 1230-1740 (1,12 m.l.); "Primăria orasului Turda" 1901-1914 (5,00 m.l.); "Familia Bannffy" 1228-1824 (1 m.l.); "Episcopia Cluj-Gherla" 1910, 1914, 1919 (7,90 m.l.); "Familia Bannffy" 1400-1824 (8,28 m.l.).

- Arh.St.Constanța

- Verificare cu existentul: "Inspectoratul cadastral Constanța" (15 m.l.).

- Arh.St.Covasna

- Ordonat și fișat tematic: "Primăria orașului Sf.Gheorghe" 1739-1961 (0,70 m.l.); "Scaunul Mureș - documente fără evidență" (0,5 m.l.); "Colecția registre de cetățenie" (1 m.l.).

- Arh.St.Giurgiu

- Inventariere: "P.C.R. - Comitetul județean Giurgiu" (5 m.l.).

- Arh.St.Hunedoara

- Verificare cu existentul, ordonare, selecționare și inventariere: "Colecția de documente" 1386, 1800 (2.m.l.); "Consiliul popular județean Hunedoara", oficiul special 1963-1975 (2 m.l.).

- Arh.St.Iași

- Ordonare și inventariere: "Arhiva P.C.R. - Iași" (17 m.l.).

- Arh.St.Maramureș

- Inventariere: "Prefectura județului Maramureș" (1 m.l.); "Oficiul Cartea funciară Sighet" 1908 (1 m.l.).

- Arh.St.Mehedinți

- Inventariere: "P.C.R.Comitetul orășenesc Orșova" (3 m.l.); "Trustul județean horticol" (4,50 m.l.); "Trustul județean S.M.A." (5,75 m.l.).

- Arh.St.Neamț

- Verificare cu existentul: "Camera agricolă Neamț" 1944-1946 (10 m.l.).

- Arh.St.Prahova

- Verificare cu existentul: "Fondul P.C.R." (7 m.l.).

- Arh.St.Satu-Mare

- Verificare cu existentul: "Camera de comerț și industrie Satu-Mare" 1920-1949; "Notariatul de stat Carei" 1867-1920; "Colecția Biblioteca județeană Satu-Mare" 1881-1954 (31 m.l.).

- Arh.St.Sibiu
- Arh.St.Teleorman
- Arh.St.Vaslui
- Fondare, ordonare, inventariere: "Pimen Constantinescu" (3,30 m.l.); "Consiliul național sășesc" 1920-1922 (1,50 m.l.); "Fonduri administrative" 1877-1920 (6,30 m.l.).
- Inventariere: "Prefectura județului Teleorman" (0,50 m.l.).
- Inventariere, recotare, verificare cu existentul: "Tribunalul județean Fălciu" (10 m.l.).

II. DOCUMENTARE ARHIVISTICA

SCURT ISTORIC AL ACTIVITĂȚII DE INFORMATICA IN ARHIVELE STATULUI DIN ROMANIA

Stefan Hurmuzache, director
adjunct al Direcției Generale
a Arhivelor Statului

I. Vechimea activității de informatică

Activitatea de informatică în Arhivele Statului din România a debutat în anul 1968, când Direcția Generală a primit aprobări pentru:

- instruirea aparatului central cu privire la: rolul informaticii într-un asemenea proces, principiile generale care guvernează un sistem informatic, arhitecturile și structurile de calculatoare existente la acea vreme, participarea Arhivelor Statului la un Sistem Național de Informare - Documentare;

- crearea unui colectiv de arhiviști, selecționat pe bază de aptitudini testate, care să gândească asupra modului de prelucrare a informației arhivistice din documente; acest colectiv urmînd să aibă într-un viitor apropiat structura unui serviciu specializat;

- colaborarea cu instituții specializate, avînd ordinatoare pe care s-ar putea experimenta încercările de la Arhivele Statului și încheierea unor contracte cu specialiști informaticieni, în calitate de colaboratori externi, în vederea analizării informației din documentele de arhivă și realizării de programe pentru obținerea unei baze de date și exploatarea acesteia.

Intrucît Ministerul de Interne era el însuși în faza de creare a unui Centru de calcul și recrutare de personal pentru specializare, primele instruirii au avut loc chiar în localul D.G.A.S. Arhivele Statului au colaborat cu CÉPECA, Centrul de calcul al fostei Academii "Stefan Gheorghiu" și Academia de Studii Economice, pentru desfășurarea primelor experiențe.

Din punct de vedere arhivistic, pentru că se urmărea informația din documentele mai importante din u.a. și fiindcă nu exista un sistem de fișiere alcătuite manual pe baza unei concepții de ansamblu s-a pornit de la așa-zisa "activitate de semnalare a informațiilor".

Ce era activitatea de semnalare? Era obligația arhiviștilor, stabilită prin ordine ale Directorului general de a întocmi, în timpul inventarierii documentelor, fișe de semnalare, de fapt de rezumare a uneia sau a mai multor probleme dintr-un document, apreciate a fi de interes pentru "organele de partid și de stat" de atunci sau pentru "instituțiile de cercetare științifică". De multe ori documentele semnalate prin aceste fișe prezentate directorilor se copiau, se adunau în seturi și se trimiteau spre organizațiile menționate mai sus.

Activitatea de semnalare nu era normată, fiind în mod obiectiv, la latitudinea și la nivelul de sesizare, selectare și cunoștințe profesionale ale celui care prelucra individual sau în echipă un fond sau o colecție arhivistică. Nu era precisă, pentru că alcătuitoarea acestui tip de fișe nu avea cum să-i stabilească o cotă definitivă documentului respectiv. Desigur se mai umbla, în cazuri de necesitate, și prin fonduri inventariate, situațiile fiind și în asemenea împrejurări diferite: inventariate de creatori dar neselectate, ordonate și selectate dar necotate, prelucrate definitiv pentru microfilmarea de asigurare și exploatare etc. Chiar ultima activitate arhivistică - pregătirea pentru microfilmarea de asigurare - executată la sfârșitul anilor '60 și începutul anilor '70 cu destule defecțiuni provocate de ordinele nerealiste date de conducerea D.G.A.S. de atunci privind grăbirea ritmului, de normele tehnice imperfecte, de conștiinciozitatea arhiviștilor, de aparatul utilizat și de calitatea documentarilor, a scos în evidență lipsa de exactitate a fișei de semnalare care a influențat informatica arhivistică incipientă.

II. Premise dificile care au influențat activitatea informatică din D.G.A.S.

1. Raportul nerealist dat de conducerea D.G.A.S. cu privire la terminarea operațiunilor de evidență pentru fondurile și colecțiile arhivistice -la un ordin al M.I. referitor la realizarea acestei sarcini pînă în anul 1972.

2. Utilizarea tuturor tipurilor de fișe - de semnalare, de inventar, de cataloage, tematice etc.-pentru înmagazinarea informațiilor și crearea unei baze de date fără a impune mai întîi siguranța unei evidențe definitive a documentelor în cadrul fondurilor și colecțiilor.

3. Experiența redusă cu privire la informatizarea activităților arhivistice și prin urmare, neparticiparea la Sistemul Național de Informare-Documentare.

4. Limitarea informatizării în Arhivele Statului pentru o perioadă lungă de timp la un singur instrument modern de informare amplă și operativă în imensul tezaur arhivistic intitulat SARIAS (Sistemul Automat de Regăsire a Informațiilor pentru Arhivele Statului).

5. Efectuarea cercetării tematice pe baza unor experiențe acumulate odată cu dispozițiile date de D.G.A.S. în domeniul perfecționării evidenței fondurilor și colecțiilor.

Analizînd cu atenție desfășurarea activității informatice arhivistice am ajuns la concluzia că ea n-a făcut parte dintr-o concepție cuprinzătoare cu privire la informatizarea Arhivelor care să determine strategia desfășurării operațiunilor arhivistice pe termen lung și corecțiile necesare pentru existența unui sistem de informare-documentare coerent din care să facă parte și SARIAS, ci s-a situat printre alte activități suficient de neglijate pentru a vorbi de eficiență.

Subliniem că presată de ordinul primit, conducerea D.G.A.S. a raportat formal la începutul anilor '70 că toate unitățile sale deținătoare de fonduri și colecții au încheiat procesul de evidență a documentelor. Realitatea era alta. Pentru a ști ce s-a adunat de-a lungul deceniilor imediat după al doilea război mondial, după Naționalizare și după alte evenimente ca reorganizarea instituțiilor statului, organizarea administrativă a teritoriului după anul 1950, trebuia făcută o verificare a existentului din depozite, realizată apartenența documentelor la fondurile instituțiilor și întreprinde-

rilor care le-au creat (fondarea) și apoi planificate celelalte operațiuni. Cantități mari de documente preluate într-o totală dezorganizare trebuiau selecționate, ordonate, inventariate, pregătite pentru microfilmare și sistematizate în depozite. De aceea Arhivele Statului la începutul anilor '70 fiind nevoite să se adapteze situației au găsit pentru acoperirea operațiunilor de evidență la care se lucrează și în prezent formula: "perfecționare a evidenței". Toate planurile de muncă ale Arhivelor Centrale și ale filialelor județene formulau asemenea obiective și structuri și lăsau în economia de timp prea puține posibilități unor activități riguros planificate și ordonate destinate informaticii arhivistice. Influența acelor stări de lucruri s-a extins asupra muncii Serviciului Informatică Arhivistică pînă în prezent.

Dezvoltarea informaticii arhivistice, chiar în condițiile în care nu dispunea de tehnica de calcul proprie, ci numai de acces la aceasta ar fi trebuit să se dezvolte în cadrul unui sistem informațional menit să contribuie eficient la creșterea ordinii în acest ansamblu care se numește Arhivele Statului. Cum sistemul informațional n-a fost conceput, s-a atribuit sistemului informatic din D.G.A.S., reprezentat din 1972 de SIA, crearea unui subsistem de informare-documentare cu mai multe aplicații destinate a fi de folos unor utilizatori interni (numai din Arhivele Statului) de informații din fondurile și colecțiile Arhivelor Statului, aplicațiile elaborate au determinat Serviciul Informatică arhivistică, cel puțin în faza experimentală, să folosească toate tipurile de fișe menționate întrucît nu existau acumulări anterioare.

Aceste fișe (resurse primare) s-au dovedit eterogene și inegale ca informații, dar destul de multe pentru a începe crearea unei baze de date.

S-a lucrat în faza inițială cu ajutorul cartelelor de date, apoi după sistemul OPR. Cînd s-a trecut la regăsiri, unele anterioare anului 1987 și la confruntarea cu informațiile din unitățile arhivistice s-a constatat:

a. Necesitatea de a pune ordine în evidența fondurilor, colecțiilor și a documentelor din unitățile arhivistice. Multe observații reflectau lipsa de experiență și deficiențele provocate de calitatea conducerii, de calitatea activităților arhivistice anterioare.

Existau fonduri diferite cu același nr. în R.G.A., cu greșeli la numărul inventarelor, fondurilor menționate în Registrul inventa-

relor, ale inexactități de cotă aparținând celor care au executat asemenea operațiuni și de care serviciul, la începuturile activității nu putea fi vinovat. De altfel, toate aceste erori de evidență au ieșit la vedere, cu intensitate, cu prilejul executării aplicației SETFOC.

b. Necesitatea orientării cercetării tematice: La 18 martie 1978 Circulara nr.2556 stabilea ca cercetarea tematică să fie ancorată mai bine în actualitatea vieții științifice, culturale și de propagandă, să răspundă mai prompt și eficient cerințelor de valorificare.

Circulara orienta cercetarea tematică spre problemele prioritare ale istoriografiei românești, iar pentru calculator să-și pregătească cu prioritate fișele ce conțin informații relevante pentru problematica cu care se confruntă istoriografia noastră în etapa actuală", specificată în anexă. Nota care încheia anexa circularei menționa că temele din anexă fuseseră extrase din programul de cercetare istorică a Academiei de Științe Sociale și Politice pentru colectivele care elaborau Tratatul de istorie a României.

Se introduce astfel din nou criteriul selectiv în raport cu pregătirea profesională și subiectivismul personal în despuiera dosarelor și formularea rezumatelor. Cît despre cercetarea tematică se menționau ce fel de fonduri și colecții vor fi cercetate, dar despre evidență se poate subînțelege obligativitatea numai pentru cele pregătite în vederea microfilmării.

Trebuie să remarcăm că orientarea era făcută în funcție de interesele acestei Academii și mai puțin în funcție de realitățile din Arhivele Statului sau de interesele lor.

În anul 1984 din nota-raport nr.8002 din 5 septembrie, devenită Ordin al directorului general cu același număr, rezultă că s-a reprojctat planul de prelucrare a datelor privind subsistemul SARIAS. Ordinul stabilea:

1. Sarcinile ce reveneau șefilor filialelor în legătură cu evidența exactă a cercetării tematice, cu întocmirea listelor de corespondență pentru cotele documentelor schimbate în timpul operațiunilor arhivistice de inventariere;

2. atrăgea atenția că numărul fișelor tematice trebuiau să fie mai mare cu 30-40% decît cantitatea de fișe SARIAS ce se trimiteau Serviciului Informatică;

3. introducea principiul valorii informațiilor din documente pentru ca fișa să fie trimisă și analizată la serviciu

4. aducea precizări cu caracter metodologic și de planificare.

În anul 1987 văzându-se la regăsiri efectele negative ale evidențelor greșite și faptul că s-au afișat tot felul de fonduri s-a elaborat Ordinul 0500 din 22 iunie care obliga Direcția Arhivelor Centrale și filialele județene să cerceteze tematic numai fonduri și colecții cu evidență definitivă, iar în cadrul acestora unitate de unitate, în ordinea poziției din inventar, să analizeze stadiul cercetării tematice și ordinea de punere în lucru a fondurilor și colecțiilor, să stabilească codurile, structurile, să selecteze fișele SARIAS, prevăzute în planurile de muncă, din cantitatea totală de fișe tematice și să le trimită la D.G.A.S.

Ordinul din 1987 cerea filialelor ca fișele rezultate în urma unor depistări ordonate de D.G.A.S. sau în scopul sprijinirii unor manifestări culturale științifice să nu mai fie trimise la Serviciul Informatică arhivistică, contrar dispozițiilor prevăzute în Ordinul 8002 din 1984, pct.8.

Toate aceste ordine cu multe prevederi privind evidența arhivistică a fondurilor și colecțiilor, în condițiile în care existau Norme tehnice de lucru în Arhivele Statului versiunile 1976 și 1984 și cu dispoziții contradictorii au pus, cum era firesc, o serie de semne de întrebare în rândurile specialiștilor din Arhivele Statului cu privire la existența unei concepții clare și a unei strategii pe termen lung în domeniul informaticii arhivistice.

La aceste întrebări s-au adăugat altele referitoare la viteza de lucru, randamentul scăzut, performanțele și eficiența sistemului raportate la interesele D.G.A.S., ale cercetării științifice și ale unor beneficiari. O întrebare mult repetată de arhiviști era aceea cu ce ajută SARIAS sau Serviciul Informatică arhivistică munca de documentare, de valorificare a filialelor, atît timp cît Serviciul nu ajută la simplificarea activității.

O serie de semne de întrebare au apărut cu ocazia executării regăsirilor. Analiza regăsirilor a scos în evidență că multe documente apar, datorită arhiviștilor cu cote greșite sau prin conținut, nu răspund, ca urmare a indexării necorespunzătoare, la tema cerută. Cel mai recent exemplu îl constituie regăsirea privind Holocaustul. De altfel exemple semnificative se află în toate regăsirile aflate în arhiva serviciului. Unele neajunsuri se datorează gestionării defec-

tuoase a bazei de date aflată în grija programatorilor serviciului.

Spre exemplu, deși arhiviștii analiști au avut sarcina de a verifica și corecta în teritoriu în baza unor listări, exactitatea cotelor documentelor din fișele SARIAS, programatorii nu au operat corecțiile aduse în baza de date. Tot datorită manevrării necorespunzătoare sau incompetente a bazei de date s-a pierdut o cantitate importantă de informații înmagazinată după cartelele de date. Pentru a salva informațiile din cartelele de date ce s-au mai păstrat, arhiviștii din S.I.A. au listat rezumatele pe fonduri și pe filiale și le-au reindexat după metodologia actuală.

Viteza de lucru a fost, în general, mică pentru că cercetarea tematică s-a făcut printre alte activități, într-un număr mic de zile sau odată cu exactitatea unor operațiuni ca pregătirea pentru microfilmare care durează de regulă mult timp.

An de an D.G.A.S. a diminuat numărul de fișe SARIAS planificat pe filiale și servicii tocmai din cauza aprecierilor defavorabile la adresa subsistemului și a utilității cercetării tematice.

Performanțele SARIAS nu pot fi apreciate altfel decât scăzute de îndată ce în 22 de ani de la punerea bazelor lui s-au înmagazinat în baza de date numai 281.372 fișe. Un calcul arată că 281-372 fișe împărțit la 22 de ani înseamnă 13.062 fișe anual. Pe unitate deținătoare de documente ar fi 13.062: 41 filiale = 319 fișe în medie anual; 319 fișe: 280 zile lucrătoare = 1,01 fișe/zi/om. Rezultatul, ca randament, nu poate fi apreciat decât ridicol dacă vrem un sistem serios de informare-documentare. Și orice sistem eficient de informare-documentare trebuie să lucreze în manieră de producție industrială.

Se pune însă și problema pierderii de informații, După cum se știe au fost ani în care s-au produs și 20.000 fișe SARIAS. Cum se explică atunci faptul că în anul 1993 baza de date conține numai 281.372 fișe. Cine sînt vinovații de pierderea informației?

Ritmul lent al acumulărilor de informație comparativ cu imensul număr de documente pe care îl conține tezaurul nostru arhivistic a fost observat încă de la jumătatea deceniului nouă. Spre exemplu în 1986 șeful Serviciului I din DAC secondat de arhiviștii care lucrau pentru SARIAS și șefa Serviciului Informatică arhivistică împreună cu arhiviștii analiști au discutat sistemul greoi de realizare SARIAS datorită rezumatului ce reprezintă un proces de culegere și redactare a informațiilor care cere timp.

Deși Serviciul I a propus cîteva soluții nu s-au luat în seamă datorită spiritului conservator dominant în Serviciul Informatică arhivistică. Șeful serviciului I fusese într-un schimb de experiență la Arhivele Naționale din Washington în anul 1977 și aducea atunci ca argument în sprijinul renovării SARIAS opinia arhiviștilor americani care în anii '50-60 au încercat să lucreze tematic cu 40 de oameni fondurile germane capturate în timpul celui de al doilea război mondial. Sistemul lor era apropiat de SARIAS-ul nostru. Americanii au renunțat la el din motive economice - cost mare și eficiență scăzută.

Subsistemul SIRIA apărut în anul 1991 în strategia Serviciului Informatică arhivistică este rezultatul discuțiilor și al concluziilor la care au ajuns arhiviștii cînd au luat în calcul accesul la informația din arhive asigurat tuturor categoriilor de beneficiari. De altfel, s-a socotit încă din anii '80 ca fiind mai oportună introducerea inventarelor pe calculator și asigurarea unor indici decît continuarea SARIAS în condițiile în care efectivele Arhivelor Statului erau antrenate în alte activități importante pentru stat (cererile cetățenilor, preluările de fonduri arhivistice pentru salvare ș.a.).

În situația actuală, cînd D.G.A.S. dispune de echipamente de calcul, de suficientă experiență pentru ceea ce înseamnă subsistemele pentru conducere și documentare se pune problema ca toate cadrele care au ceva de spus să gîndească la organizarea sistemului informațional al Arhivelor Statului; pentru aceasta este necesară înțelegerea acțiunii conjugate a sistemului decizional, cu rol de conducere, a sistemului operațional cu rol de execuție și a sistemului informațional cu rol de legătură între primele două.

Totodată, prezența echipamentelor moderne de prelucrare a datelor la Arhivele Statului ne obligă să clarificăm concepția cu privire la subsistemul de informare-documentare, să punem ordine în sistemul de culegere, prelucrare și transmitere a informațiilor, să creem și să întreținem memoria sistemului în sensul regăsirii și accesului rapid la informații. Pentru D.G.A.S. a sosit momentul creșterii capacității de înmagazinare a dispozitivelor de memorie și asigurarea construcției și exploatării unor instrumente de regăsire viabile. Ele ne vor permite crearea la nivelul activităților Arhivelor Statului, a unor baze sau bănci de date capabile să răspundă performant, eficient la oricare cheie de regăsire a informațiilor.

UNESCO. STUDII RAMP. BIBLIOGRAFIE (III)

Dr. Florea Oprea, șef
serviciu restaurare-conservare

5. Învățămînt arhivistic

1. Cook, Michael, Educarea și pregătirea arhiviștilor. Raport de situația asupra programelor de pregătire arhivistică și evaluarea resurselor umane. (PGI-79/CONF.604/COL.2). Paris, UNESCO, 1979, 71 p. (Original în engleză și franceză).
2. Delmas, Bruno, Pregătirea arhiviștilor. Analiză privind programul de studiu al diferitelor țări și opinii asupra posibilităților de armonizare. (PGI-70/CONF.604/COL.). Paris, UNESCO, 1979, 75 p. (Original în engleză și franceză).
3. UNESCO. PGI, Reuniunea experților privind armonizarea programelor de pregătire arhivistică, 26-30 noiembrie, 1979, Paris. Raport final. (PGI-79/CONF. 604/COL.7). Paris, UNESCO, 1980, 18 p. (Original în engleză și franceză).
4. Savard, Rejean, Directive privind predarea marketingului în pregătirea bibliotecarilor, documentariștilor și arhiviștilor. (PGI-88/WS/1). Paris, UNESCO, 1988, 115 p. (Original în engleză).
5. Fishbein, Meyer, H., Un program model de învățămînt pentru formarea și pregătirea arhiviștilor în informatică: Un studiu RAMP. (PGI-85/WS/27). Paris, UNESCO, 1985, 33 p. (Original în engleză).
6. Cook, Michael, Principii directe pentru elaborarea programelor de învățămînt în domeniul gestiunii documentelor și administrării arhivelor moderne: Un studiu RAMP. (PGI-82/WS/16). Paris, UNESCO, 1982, 74 p. (Original în engleză, franceză și spaniolă). (BAS IV 6491, franceză și IV 6491, engleză).
7. Cook, Michael, Directive privind organizarea unui program de învățămînt în tehnologia informației pentru bibliotecari, documentariști și arhiviști. (PGI-86/WS026). Paris, UNESCO, 1986, 123 p. (Original în engleză, franceză și spaniolă).
8. Fontaine, France și Pauline, Bernhard, Instrucțiuni orientative pentru scrierea obiectivelor de învățămînt în administrarea bibliotecilor, științei informației și arhive. (PGI-88/WS/10). Paris, UNESCO, 1988, 111 p. (Original în engleză, spaniolă).
9. Clements, D.W.G., J.H.McIlwains, Ann C.Thurston și S.A.Rudd, Privire asupra nevoilor de pregătire în păstrare și conservare: Un studiu RAMP (PGI-89/WS/15). Paris, UNESCO, 1989, 37 p. (Original în engleză). (BAS IV 6802, franceză).

10. Kathpalla, Yash P., Program de învățămînt model pentru formarea specialiștilor în conservare și restaurare a documentelor: Un studiu RAMP cu principii directe. (PGI-84/WS/2). Paris, UNESCO, 1984, 31 p. (Original în engleză, franceză, spaniolă). (BAS IV 6606, engleză și IV 6614, franceză).
11. Cook, Michael, Introducere în informatica arhivistică: Un studiu RAMP. (PGI-86/WS/15). Paris, UNESCO, 1985, 45 p. (Original în engleză). (BAS IV 6731).
12. Roper, Michael, Republica Democratică a Sudanului: Organizarea unui centru de pregătire tehnică în restaurare și reprografie a arhivelor. (FMR/PGI/80/180). Paris, UNESCO, 1980, 31 p. (Original în engleză).
13. UNESCO. PGI. Organizarea unui program de învățămînt pentru pregătirea personalului ce lucrează cu imagini în mișcare și înregistrări de sunet. (PGI-90/WS/9). Paris, UNESCO, 1990, 104 p. (Original în engleză). (BAS IV 6805).
14. White, Brenda, Indrumar asupra materialelor audio-vizuale ce urmează a fi folosite în pregătirea de administrare a arhivelor și gestiune a documentelor. (PGI-82/WS/8). Paris, UNESCO, 1982, 71 p. (Original în engleză). (BAS IV 6464, engleză).
15. Crespo, Carmen Inființarea unui centru regional de pregătire și demonstrații la Școala de arhiviști, Universitatea din Cordoba, Argentina. (FMR/PGI/81/116F). Paris, UNESCO, 1981, 28 p. (Original în engleză și spaniolă).
16. Doyle, Muriel și Freniere, André, Pregătirea manualelor de documente la îndemîna administrației publice: Un studiu RAMP. (PGI-91/WS/18). Paris, UNESCO, 1991, 47 p. (BAS IV 6854).

6. Conservare-restaurare

1. Clements, D.W.G. Păstrarea și conservarea documentelor de bibliotecă și de arhivă: O anchetă UNESCO/INFLA/CIA asupra stării reale a patrimoniului mondial. (PGI-87/WS/15). Paris, UNESCO, 1987, 32 p. + anexe. (Original în engleză). (BAS IV 6705),
2. Chapman, Patricia, Orientări asupra politicilor de păstrare și conservare a patrimoniului din arhive și biblioteci. (PGI-90/WS/7). Paris, UNESCO, 1990, 40 p. (Original în engleză). (BAS IV 6818).

3. Roper, Michael, Organizarea, dotarea și încadrarea unui serviciu de păstrare și conservare a arhivei: un studiu RAMP cu principii orientative. (PGI-89/WS/4). Paris, UNESCO, 1989, 78 p. (Original în engleză și spaniolă).
4. Cunha, George M., Metode de evaluare a necesităților de conservare în bibliotecă și arhive: Un studiu RAMP cu principii orientative. (PGI-88/WS/16). Paris, UNESCO, 1988, 75 p. (Original în engleză). (BAS IV 6700, engleză și IV 6804, franceză).
5. Benoit, Gerard și Danièle Neirinck, Mijloacele de conservare cele mai economice în depozitele de arhivă din țările Industriale și tropicale. (PGI/87/WS/18). Paris, UNESCO, 1987. (Original în engleză, franceză, rusă, arabă). (BAS IV 6709).
6. Thomas, D.L., Asigurarea conservării și securității fondurilor și colecțiilor de arhive: Un studiu RAMP cu principii directe. (PGI-86/WS/23). Paris, UNESCO, 1986, 47 p. (Original în engleză, franceză, spaniolă). (BAS IV 6733, engleză și IV 6699, franceză).
7. Pascoe, M.W., Impactul poluării mediului asupra păstrării arhivelor și documentelor: Un studiu RAMP. (PGI-88/WS/18). Paris, UNESCO, 1988, 44 p. (Original în engleză). (BAS IV 6698).
8. Crespo, Carmen și Vicente Vinas, Conservarea și restaurarea documentelor și cărților scrise pe hîrtie: Un studiu RAMP cu principii directe (PGI-84/WS/25). Paris, UNESCO, 1984, 115 p. (Original în engleză, franceză, spaniolă, arabă). (BAS IV 6706).
9. Serrano, Rivas, Andres și Pedro Barbachano San Millan, Conservarea și restaurarea hărților și planurilor și a reproducerilor acestora: Un studiu RAMP. (PGI-87/WS/6). Paris, UNESCO, 1987, 129 p. (Original în spaniolă).
10. Vinas, Vicente și Ruth Vinas, Tehnici tradiționale de restaurare. Un studiu RAMP. (PGI-88/WS/17). Paris, UNESCO, 1988, 80 p. (Original în spaniolă).
11. Hendriks, Klaus B. Conservarea și restaurarea documentelor fotografice în instituțiile de arhivă și biblioteci: Un studiu RAMP cu principii directe. (PGI-84/WS/1). Paris, UNESCO, 1984, 121 p. (Original în engleză, franceză și spaniolă). (BAS IV 6725).

12. Wächter, Wolfgang, Studiu asupra tehnicilor de conservare în masă pentru tratarea materialului de arhivă și bibliotecă: Un studiu RAMP. (PGI-89/WS/14). Paris, UNESCO, 1989, 49 p. (Original în engleză).
13. Wood Lee, Mary, Prevenirea și tratarea mușcalului în colecțiile de bibliotecă cu accent asupra climatului tropical: Un studiu RAMP. (PGI-88/WS/9). Paris, UNESCO, 1988. (Original în engleză, franceză și spaniolă). (BAS IV 6693, engleză).
14. Parker, Thomas A., Studiu asupra tratamentelor pesticide integrate pentru biblioteci și arhive. (PGI-88/WS/20). Paris, UNESCO, 1988, 119 p. (Original în engleză). (IV 6697, engleză).
15. McCleary, John, M., Uscarea prin liofilizare, o metodă folosită pentru a salva materialele de bibliotecă și arhivă inundate: Un studiu RAMP. (PGI-87/WS/7). Paris, UNESCO, 1987, 63 p. (Original în engleză, franceză, spaniolă, rusă). (BAS IV 6724, engleză și IV 6777, franceză).
16. Buchanan, Sally A., Planul de calamitate, pregătire și recuperare pentru biblioteci și arhive, cu o bibliografie de Toby Murray: Un studiu RAMP cu principii directoare. (PGI.88/WS/6). Paris, UNESCO, 1988, 172 p. (Original în engleză, franceză, spaniolă, arabă). (BAS IV 6722, engleză și IV 6806, franceză).
17. Kathpalia, Yash Pal, Conservarea și restaurarea arhivelor: O anchetă asupra facilităților. (PGI-78/WS/14). Paris, UNESCO, 1978, 94 p. (Original în engleză).
18. Horder, Alan, Principii directoare pentru îngrijirea și păstrarea microformelor în țările tropicale. (PGI-90/WS/17). Paris, UNESCO, 1990, 20 p. (Original în engleză). (BAS IV 6803).
19. Bell, L. și Faye, B., Concepția asupra clădirilor de arhivă în țările tropicale. (PGI 78/XXIV.1 9/F). Paris, UNESCO, 190 p. (BAS III 20912).
20. UNESCO. Musées et monuments. VIII. Les techniques de protection des biens culturels en cas de conflit armé, 1954, 222 p., 112 p fig., 117 ilustr. (Original în franceză și engleză).
21. UNESCO. Musées et monuments. XI. La preservation des biens culturels, notamment en milieu tropical, 1968, 61 fig., 42 ilustr. (Original în franceză, engleză și spaniolă).

METROLOGIE. BIBLIOGRAFIE (III)

IV. METROLOGIE MEDIEVALA

Lector dr. Adina Berciu-
Drăghicescu, șef Birou
documentare

1. Anghel, Gheorghe. Mesures de capacité médiévales employées en Transylvanie au Musée d'Histoire d'Alba-Iulia. "Noesis", 11, 1974, p.163-177, ilustr.
2. Constantinescu, Alexandru. Măsurile în evul mediu românesc (I-II). "Studii și articole de istorie", București, 26, 1974, p.138-145; 27-28, 1974, p.183-195.
3. Móman, Bálint. Magyar penztörténet 1000-1325. Budapesta, 1916.
4. Hoszowski, St. Les prix à Lwow (XVI-e - XVII-e siècles). Paris, 1954.
5. Ivanov, Igor; Ivanovici, Gh. Măsurii și greutatea pe teritoriul României înainte de sistemul metric. Comunicare ținută la al XIII-lea Congres Internațional de Istoria Științelor. Moscova, 18-24 august 1971.
6. Kovacs, Géza. Sisteme medievale pentru măsurarea suprafețelor. "Ziridava", 9, 1978, p.55-65.
7. Kovacs, Géza. Területmérési rendszerek Arad környékén. (XII-XX század). Népiismereti dolgozatok, 1980, p.26-36.
8. Lederer, Emma. Régi magyar űrmértekek. Szazadok, 1923, nr:1-6, p.123-257; nr.7-10, 1924, p.305-326.
9. Mioc, Damaschin; Stoicescu, Nicolae. Măsurile medievale de capacitate, greutate, lungime și suprafață din Tara Românească. "Studii, Revista de Istorie", nr.6, 1963, p.1351-1379; nr.1, 1964, p.87-105; nr.3, 1965, p.639-665.
10. Mioc, Damaschin; Stoicescu, Nicolae. Mesures et instruments médiévaux de mesure en Valachie et en Moldavie. RRH, 3, 1967, p.357-378.
11. Stoicescu, Nicolae. Măsurile și instrumentele medievale de măsurat din Moldova. MA, nr.5, 1965, p.221-227; nr.6, 1965, p.278-284; nr.7, 1965, p.326-333 nr.8, 1965, p.375-380.

12. Stoicescu, Nicolae. Cum măsurau strămoșii. Metrologie medievală pe teritoriul României. București, Editura Științifică și Enciclopedică, 1971, p.25, 27, 229-234 + pl. Cit.NL. 89, 1973, p.117.
13. Stoicescu, Nicolae; Mioc, Damaschin. Ponduri medievale în Valahia. Instrumente de măsurare de capacitate și greutate. "Studii. Revista de istorie", 18, 1964, nr.5, p.87-105.

V. METROLOGIE MODERNA

1. Gaudy, G. Deslușirea noului sistem metric din România, București, 1865.
2. Istrati, C.I. Pietrele de identificare și control a monedelor din timpul lui Mihai Sturdza V.v. (1834-1849). "Literatură și arta română", București, XII, 1908, p.395-409.
3. Ivanov, Igor; Ivanovici, Gh. Les premiers ateliers pour la confection des mesures et de poids métriques en Roumanie. "Noesis", I, 1973, p.255-260.
4. Ivanov, Igor; Ivanovici, Gh. Moments importants dans l'action d'adhésion de la Roumanie à la Convention du Mètre. "Noesis", II, 1974, p.69-173.
5. Ivanovici, Gh. Primul serviciu de "Măsuri și greutate" în România. MA, XXIII, 1976, nr.3, p.108-110.
6. Ivanovici, Gh.; Ivanova, Ion, C. Ghica predvesnik metricskoj sistemy v nasej strane. "Noesis", II, 1974, p.133-137.
7. Ivanov, Igor; Ivanovici, Gh. Pervye proverki metricskih sredstv itmerenia v României (XVII-XX v.v.). "Noesis", II, 1974, p.155-161.
8. Kuppfer, A. Travaux de la commission pour fixer les menues et les poids de l'Empire de Russie. St.Petersburg, 1841.
9. Leonăchescu, N.P. Ion Ghica și unitățile de măsură ale unor mărimi fizice. MA, 1981, nr.3-4, p.369-377.
10. Leonăchescu, N.P. Răspîndirea unităților de măsură ale Sistemului Metric în Principatele Dunărene. (I-II-III), MA, 1984, nr.3, p.107-111; 1984, nr.4, p.146-150, 1985, nr.1, p.2-5.

11. Leonăchescu, N.P. Adoptarea sistemului metric în Tara Românească. "Mecanizarea construcțiilor", București, 3, 1985, p.30-36.
12. Leonăchescu, N.P. Răspîndirea unităților de măsură ale sistemului metric în Principatele dunărene. MA, 1984, nr.3 și 4; 1985, nr.11.
13. Leonăchescu, N.P. Bătălia pentru sistemul metric. București,, Editura Ion Creangă, 1986, 112 p.
14. Leonăchescu, N.P. Banițe de piatră. MA, 1987, nr.4, p.146-151.
15. Leonăchescu, N.P. Stînjenu lui Stirbei Vodă și odiseea problemelor nerezolvate. "Mecanizarea construcțiilor", București, 3, 1987, p. 24-30.
16. Leonăchescu, N.P. Măsurile din 1849 pentru stabilirea echivalențelor în metri ai etaloanelor românești de lungime. MA, 1988, nr.2, p.50-57.
17. Leonăchescu, N.P. Unele aspecte privind introducerea sistemului metric în România. MA, 1988, nr.3, p.98-105.
18. Leonte, I. Două etaloane: palma lui Serban Vodă și a lui Constantin Brâncoveanu. RA, I, nr.1, 1958, p.212-219.
19. Marian, V. Vechile greutate medicale (farmaceutice) din Ardeal. "Clujul medical", Cluj, 1939.
20. Măsurile vechi și nouă de suprafață. "Viitorul", Iași, 15, aprilie 1904.
21. 100 de palme domnești. "Arhiva", Iași, nr.3-4, 1902, p.154-166.
22. Pamfile, Tudor. Prăjina și pogonul moldovenesc din 1927. "Miron Costin", Iași, IV, 1916, p.286-287.
23. Pătrașcu, Corina. Uniformizarea măsurilor și greutăților folosite în comerțul Țării Românești, o acțiune de unificare a pieții interne (1829-1840). "Studii și referate privind istoria României", București, 1969, nr.4, p.667-683. Cit.NL, 84, 1970, p.108.

24. Rezmeriță, Eugen. Piatra de visterie a Moldovei (1837). BSNR, 75-76, 1983, nr. 129-130, p. 391-392.
25. Severeanu, G. Greutatea monedelor din Moldova (1834-1849). BSNR, 1905, p. 114 și urm.
26. Spielmann, J.; Baicu, Graziella. In den rumänischen Ländern verwendete alte Apothekengewichte und Hohlmasse (XVI-XIX) Jahrdrdt. "Noesis," III, 1974, p. 139, 150.

VI. METROLOGIE NUMISMATICA

1. Becker, Emil. Monete și ponduri inedite în Kallatis și Dionysopolis. CNA, 13, nr. 110-111, 1938, p. 24-55 + IV pl.
2. Canarache, Vasile. Sistemul ponderal și tipologia drahmelor istriene de argint. "Pontica", 1, 1968, p. 107-192; cit. N.L., 83, 1969, p. 9.
3. Condurachi, Emil. Prefață la: Nicolae Stoicescu, Cum măsurau strămoșii. Metrologie antică și medievală pe teritoriul României. București, Editura Științifică și enciclopedică, 1971, p. I-XX.
4. Diaconu, Petre. Cântare pentru verificat greutatea perperilor de Vicina. SCN, VI, 1975, p. 243-245. Rezumat în limba franceză. Cit. NL, 94, 1975, p. 56.
5. Iarcu, Dumitru. Măsuri și greutateți sau Aritmetica socială. București, 1857, (ed. a II-a, 1862, ed. a III-a, 1866). Metrologie numismatică: p. 7-35.
6. Iliescu, Octavian. Contribuții la studiul metrologiei ponderale a orașului Callatis. SCIV, 18, nr. 4, 1967, p. 687-691 cu ilustr. Rezumat în limba franceză.
7. Iliescu, Octavian. Le système monétaire et ponderal à Histria, Callatis et Tomis aux V-e - II-e siècles avant notre ère. In: Actes du VIII-ème Congrès international de numismatique (New-York - Washington, septembre 1973). Paris-Basel, Association Internationale des Numismates Professionnelles, 1976, p. 85-78; Cit. NL, 78, 1977, p. 24.

8. Istrati, Constantin. Pietrele de identificare și control al monetelor din timpul lui Mihai Sturdza Voevod (1834-1849). "Literatura și arta română", 12, 1908, p.395-409.
9. Laurent, Vitalien. Le "Juste Poids" de l'hyperpyron trachy. In: Actes du Congrès international de numismatique. Paris, 1957, p.299-307. Cit.NL, 45, 1958, p.240.
10. Liveanu, Vasile. Numărul și istoria. MA, 62, 1972, nr.2, p.72-73.
11. Moșil, Constantin. Antichități din Tomis: monete și ponduri. "Universul", nr.264, din 26 septembrie 1939, p.7.
12. Negoescu, Mihai. Greutăți monetare din domnia lui M.Sturdza al Moldovei. CNA, 19, nr.135-136, 1945, p.61.
13. Roșu, Ion. Monete și greutateți românești. Greutateți monetare inedite. BSNR, 20, 1926, nr.53-54, p.22-25 + ilustr.
14. Sacerdoțeanu, Aurelian. Metrologia. Unele aspecte istorice. MA, 1966, 7, p.320-328.
15. Secășanu, Corneliu. Despre metrologia numismatică. RMM, 4, nr.4, 1967, p.367-368.
16. Secășanu, Corneliu. Viața economică, măsurile și greutatețile precum și sistemul monetar al Greciei antice. "Răsăritul", nr.7-8, 1943, p.2.
17. Severeanu, George. Greutateți monetare din Moldova (1834-1849). BSNR, 1905, nr.2, p.1-7.
18. Segré, Angelo. Metrologia e circolazione monetaria degli antichi. Bologna, 1928, 547 p.
19. Sutz, M.C. Les monnaies pondérales et les monnaies sans poids utilisées dans l'antiquité. BSNR, XXII, 1927 (1928), nr.61-64, p.5-8.
20. Sutz, M.C. De l'emploi par les Roumains des unités pondérales et monétaires et des leurs division. BSNR, XVII, 1922, nr.41-44, p.65-69.

21. Soutzo, M.C. La mine lourde d'Athènes. La réforme financière de Solon, la drachme attique légère ou denier de Néron. BSNR, XVIII, 1923, nr.46, p.33-37.
22. Soutzo, M.C. Bazele fundamentale ale metrologiei ponderale antice. BSNR, XXV-XXVI, 1930-1931, p.7-14, p.73-80.
23. Soutzo, M.C. Adaus la studiul minei din Perinthus. BSNR, IX, 1912, nr.18, p.4-16.
24. Soutzo, Michel, C. Etalons pondéraux primitifs et lingots monétaires. "Revista pentru Istorie, Arheologie și Filologie", București, 1985 Metrologie numismatică, p.401.
25. Soutzu, Michel, C. Nouvelles recherches sur les origines et rapports de quelques poids antiques. "Revue numismatique", Paris, 1985, p.82-100.
26. Soutzo, Michel, C. Poids antiques autonomes de Tomis. "Revue belge de numismatique", Bruxelles, 1896, p.156-164.
27. Soutzo, Michel, C. Poids et monnaies de Tomis. "Revue numismatique", Paris, 1900, p.115-148.
28. Sutz, Mihail, C. Recherches de la réduction progressive des poids et monnaies de bronze de la République romaine. "Revue numismatique", Paris, 1911, p.18-23.
29. Sutz, Mihail, C. Mina ponderală de la Perinthus. AARMSI, S.II, t.34, 1912, p.18-25; BSNR, IX, 1912, nr.18, p.3.
30. Soutzo, Mihail, C. Contribution à l'étude de l'inégalité pondérale des as libraux. "Numismatische Zeitschrift", Wien, 1912, p.205-263.
31. Sutz, Mihail, C. Ponduri și monede inedite din orașele noastre pontice. BSNR, 13, 1915, nr.23, p.157-171.
32. Soutzo, Michel, C. Les poids de l'Égypte et le grains chaldéen. "Buletinul Societății Istorico-Arheologice", București, 9, nr. 1-2, 1921, p.83-87.
33. Soutzo, Michel, C. Un coup d'œil d'ensemble sur la métrologie pondérale monétaire des roumains. BSNR, 37, 1930, nr.1, p.5-8.

34. Soutzo, Michel, C. L'évolution pondéral dans l'antiquité:
1. Notice sur les origines et rapports de quelques poids assyro-chaldéens. 2. Les poids de l'Égypte et le grain chaldéen.
3. Orogone, mode de formation et rapport des principales unités pondérales antiques. BSNR, 16, nr.38, 1931, p.57-81. Cf. BSNR, 14, 1919, p.10-15.
35. Tudor, Dumitru, Piese de metrologie descoperite la Celei. Dacia, 11-12, 1948, p.180-182, 191 + pl.

III. VIAȚA ȘTIINȚIFICĂ

MANIFESTĂRILE CULTURALE: "SLATINA 625 DE ANI", SLATINA, 20 IANUARIE

Bogdan Bădițoiu, șeful filialei

La 20 ianuarie, municipiul Slatina a sărbătorit 625 de ani de la atestarea sa documentară. Cu această ocazie, filiala Olt a Arhivelor Statului, în colaborare cu Muzeul județean și Primărie au organizat o suită de manifestări care să marcheze evenimentul. Filiala a participat în mod direct la:

- a) editarea unui număr special al "Jurnalului de Slatina" unde au apărut articole privind date din evoluția orașului;
- b) organizarea unei sesiuni jubiliare: "Slatina 625".

În cadrul acestei sesiuni, șeful filialei a susținut comunicarea: "Istoria orașului Slatina în documente de arhivă".

La manifestare au participat aproximativ 200 de invitați, mulți dintre aceștia fii ai orașului, astăzi personalități de seamă ale vieții economice, științifice, culturale și politice din țara noastră.

x

x x

MANIFESTARI STIINTIFICE SI EXPOZITIONALE
CONSACRATE ANIVERSARII ZILEI DE 24 IANUARIE 1859

- D.G.A.S.
 - In ziua de 22 ianuarie a.c. la sediul Academiei de Poliție "Alexandru Ioan Cuza" a avut loc un simpozion științific. Cu această ocazie domnul director general al Arhivelor Statului, prof.univ.dr. Ioan Scurtu a susținut comunicarea: "Contextul internațional în care s-a făurit Unirea Principatelor (1859)".

- Arh.St.Arad
 - La filială a fost organizată o expoziție, cu această ocazie fiind prezentate publicului: fașsimile, documente, fotocopii și publicații referitoare la eveniment.
(Stelică Marinescu, șef filială).

- Arh.St.Argeș
 - Arhivele Statului au organizat în colaborare cu Biblioteca județeană o expoziție de carte și documente.
(Teodor Mavrodin, șef filială).

- Arh.St.Bacău
 - In colaborare cu Muzeul de istorie "Iulian Antonescu" s-a organizat o expoziție și un simpozion. Cu această ocazie a prezentat comunicare d-na Rodica Timofte: "Premisele înfăptuirii Unirii de la 1859".
(Vilică Munteanu, șef filială).

- Arh.St.Bihor
 - La sediul filialei Arhivelor Statului s-a organizat expoziția: "134 de ani de la Unirea Principatelor Române".
(Ioan Popovici, șef filială).

- Arh.St.Buzău
 - Filiala a organizat împreună cu Muzeul județean o expoziție și o sesiune științifică. Doamna Constanța Tănase a susținut comunicarea:

- "Contextul internațional în preajma actului istoric de la 24 ianuarie 1859". (Venera Tudose, șef filială).
- Arh.St.Covasna
 - La sediul Inspectoratului județean de poliție al județului a avut loc un simpozion. Șeful filialei a prezentat comunicarea: "Actul istoric de la 24 ianuarie 1859 în formarea Statului național român modern". Fundația "Mihai Viteazul" a organizat o sesiune omagială. Șeful filialei a susținut comunicarea: "Alexandru Ioan Cuza - omul și fapta". (Dan Baicu, șef filială).
- Arh.St.Dolj
 - Filiala a organizat în colaborare cu Muzeul Olteniei o expoziție și simpozionul cu tema: "Unirea Principatelor". Ambele acțiuni au avut loc la Liceul de filologie-istorie "Elena Cuza" din Craiova, în ziua de 22 ianuarie. La simpozion s-au susținut următoarele comunicări: Ioan Zarzără: "Documente din Arhivele Statului Craiova privitoare la Unire"; Ilie Vulpe: "Un proiect de Corpus de documente privind Istoria României (1857)"; Aurel Lepădat: "Reforma militară a lui Alexandru Ioan Cuza"; Constanța Deaconu: "Unirea Principatelor în documente externe"; Constantin Decu: "Unirea în izvoare sigilare din secolul al XIX-lea"; Ion Sgaibă: "Vizita doamnei Elena Cuza la Craiova". (Ion Zarzără, șef filială).
- Arh.St.Dâmbovița
 - Filiala Arhivelor Statului a organizat un simpozion la Casa Armatei, în colaborare cu Muzeul județean și Inspectoratul de Cultură. Șeful filialei a prezentat comunicarea: "Ecourile internaționale ale Unirii Principatelor". (Constantin Condrea, șef filială).

- Arh.St.Giurgiu
 - La unitatea de jandarmi din Giurgiu s-a organizat împreună cu Muzeul de istorie un simpozion științific. S-au susținut comunicările: "Doctorul Apostol Arsache - personalitate marcantă a Unirii Principatelor Române" și Ion Bălan: "Presă vlăsceană bmagiază unirea". (Ancu Damian, șeful filialei).

- Arh.St.Gorj
 - Filiala. în colaborare cu Muzeul județean a organizat simpozionul: "24 ianuarie - Unirea Principatelor Române - moment important în istoria poporului român". S-au prezentat comunicările: Dan Neguleasa: "Gheorghe Magheru - luptător pentru unitate și independență națională"; Popescu Florina: "Contribuții gorjene la Unirea de la 24 ianuarie 1859". (Dan Neguleasa, șef filială).

- Arh.St.Harghita
 - Inspectoratul județean al M.I. în colaborare cu filiala Arhivelor Statului au organizat un simpozion. Șeful filialei a susținut comunicarea: "Unirea Principatelor - preludiul Marii Uniri". (Aurel Marc, șef filială).

- Arh.St.Hunedoara
 - La Casa Armatei din oraș s-a organizat simpozionul: "24 ianuarie 1859 - pagină de aur în istoria României". Și-au prezentat comunicările: șeful filialei: "24 ianuarie 1859 - moment crucial în formarea statului național român"; D.Barna: "Ideea și lupta pentru unire la români"; Vasile Ionaș: "24 ianuarie 1859". (Ion Frățilă, șef filială).

- Arh.St.Ialomița
 - Filiala a organizat simpozionul: "Alexandru Ioan Cuza domnul Unirii" la Liceul "Alexandru Ioan Cuza". Șeful filialei a susținut comunicarea: "Documente externe despre semnificația actului Unirii". Tot acolo a avut loc și o masă rotundă cu tema: "Semnificația actului Unirii. Modalități de prezentare a acestui eveniment la ora de istorie". Au participat: șeful filialei și doamna Veronica Berghia
- Arh.St.Mureș
 - În ziua de 23 ianuarie, șeful filialei a fost invitat al Postului de Radio Tîrgu Mureș la un dialog radiofonic pe tema Unirii, cu intervenția: "Documente provenite din cancelaria lui Mihai Viteazul aflate în arhivele mureșene".
(Liviu Boar, șef filială).
- Arh.St.Prahova
 - S-au organizat trei expoziții documentare: a) "Ideea de Unire la români" la Palatul Culturii din Ploiești în ziua de 22 ianuarie, în colaborare cu Muzeul de Artă; b) "Contribuții franceze la Unire" organizată la Liceul "Mihai Viteazul"; c) "Unirea reflectată în documente", la sediul filialei. De asemenea, filiala în colaborare cu Muzeul de Artă din localitate, a organizat și un simpozion științific consacrat acestui eveniment. Aici au susținut comunicări: Elisabeta Negulescu: "Ecoul internațional al Unirii Principatelor"; șeful filialei: "Ideea de unire la români". Tot cu ocazia aniversării Unirii Principatelor la Casa de Cultură din Sinaia, Liceul "George Enescu" și

Intreprinderea Prestarea, doamna Elisabeta Negulescu a prezentat 3 expuneri despre istoricul oraşului. La Liceul "Mihai Viteazul" din Ploieşti a vorbit despre acest eveniment domnul Constantin Dobrescu.
(Mihai Rachieru, şef filială).

- Arh.St.Timiş

- La sediul filialei s-a organizat expoziţia cu tema: "24 ianuarie 1859". La Radio Timişoara, şeful filialei a prezentat comunicarea: "Eminescu şi problema Basarabiei". Domnul Vasile Tundrea a susţinut expunerea: "24 ianuarie 1859" la Penitenciarul din oraş.
(Gheorghe Mudura, şef filială).

- Arh.St.Tulcea

- La sediul filialei s-a organiza expoziţia documentară: 24 ianuarie 1859 - Unirea Principatelor".
(Viorel Măgureanu, şef filială).

- Arh.St.Vaslui

- Doamna Maria Moruzi a prezentat la Unitatea de Jandarmi din Vaslui expunerea: "Unirea Principatelor - eveniment de importanţă istorică în viaţa poporului român".
(Maria Moruzi, şef filială).

Arh.St.Vâlcea

- In sala de lectură a Bibliotecii judeţene vâlcea, filiala Arhivelor Statului a organizat simpozionul: "Unirea naţiunea a făcut-o". Cu această ocazie au prezentat comunicări: şeful filialei: "Unirea de la 24 ianuarie în documentele vremii"; Sergiu Purece: "24 ianuarie 1859 făurirea statului naţional modern român"; A.Dumitraşcu: "Judeţul Vâlcea şi Unirea".
(Dumitru Andronie, şef filială) =

SIMPOZIONUL: "CERCETAREA IN SCOPURI ŞTIINŢIFICE
ŞI DIDACTICE A DOCUMENTELOR PĂSTRATE IN ARHIVELE STATULUI"
GALAŢI, 30 IANUARIE

Alexandru Duţă, şeful filialei

În ziua de 30 ianuarie, la sediul filialei Arhivelor Statului Galaţi a avut loc, în colaborare cu Casa Corpului Didactic un simpozion în cadrul cursului de reciclare al profesorilor de istorie din municipiul Galaţi, cu tema: "Cercetarea în scopuri ştiinţifice şi didactice a documentelor păstrate în Arhivele Statului". Tematica foarte vastă a cuprins, în principal, următoarele probleme: prevederile regulamentului de cercetare la sălile de studiu din cadrul Arhivelor Statului, întocmirea corectă a aparatului ştiinţific al unor lucrări, acţiuni didactice şi de popularizare, lecţii de istorie în cadrul Arhivelor Statului şi expoziţii arhivistice, prezentarea celor mai valoroase documente din baza documentară a F.A.S.Galaţi.

SIMPOZIONUL ŞTIINŢIFIC: "MIRCEA CEL BATRIN SI ORASUL
GIURGIU", GIURGIU, 30 IANUARIE

Ancu Damian, şeful filialei

La Liceul "Tudor Vianu" din Giurgiu, filiala Arhivelor Statului a organizat simpozionul "Mircea cel Bătrîn şi oraşul Giurgiu". Acelaşi simpozion s-a desfăşurat şi la Unitatea de grăniceri din localitate. Au fost susţinute comunicările: şeful filialei: "Mircea cel Bătrîn şi Giurgiu"; Ion Bălan: "Mircea cel Bătrîn şi epoca sa". Tot cu această ocazie la sediul filialei Arhivelor Statului Giurgiu s-a deschis şi expoziţia: "Mircea cel Bătrîn - 575 de ani de la trecerea sa în nefiinţă". S-au folosit documente din fondurile filialei.

COMEMORARE "MIRCEA CEL BATRIN - 575 DE ANI",
RIMNICU-VILCEA, 30-31 IANUARIE

Cu prilejul împlinirii a 575 de ani de la trecerea în nefiinţă a marelui voievod Mircea cel Bătrîn, Inspectoratul pentru cultură al judeţului Vâlcea, Muzeul judeţean, Episcopia Rîmnicului şi Mănăstirea Cozia, a organizat un parastas şi un simpozion. Din partea Arhivelor Statului a participat domnul director Virgiliu Z. Teodorescu cu comunicarea: "Personalitatea ilustrului înaintaş în conştiinţa urmaşilor".

ARHIVELE STATULUI DIN ROMANIA IN ANUL 1992

REALIZARI ŞI NEIMPLINIRI

Maria Ignat, Biroul publicații

Întrată în tradiția începutului de an, la Direcția Generală a Arhivelor Statului a avut loc, în zilele de 3 și 4 februarie 1993, ședința de analiză a activității desfășurate în cadrul instituției noastre în anul 1992, cu participarea șefilor de compartimente din Direcție și a șefilor de filială, cât și a unor personalități din Ministerul de Interne: Secretar de Stat Nicolae Crăciun, general Constantin Sfichi, șeful Direcției Organizare-Mobilizare, colonel Ion Peligrad, șeful Direcției Financiare și C.F.I., colonel N. Bratan, din partea Serviciului Relații Publice și Secretariat, colonel Ion Predescu, de la Direcția de Cultură, căpitan I. Ivașcu, Direcția Personal, doamna Floarea Pîrvu, redactor la revista "Pentru patrie".

În conformitate cu prevederile planului de activitate, aprobat de conducerea Ministerului de Interne pentru anul 1992 și pornind de la reglementările legislației arhivistice în vigoare, D.G.A.S. și-a asumat obligația legală de administrare a Fondului Arhivistic Național, în condițiile actualei perioade de tranziție și restructurare a sistemului legislativ. În Raportul privind activitatea D.G.A.S. în anul 1992 expus de către domnul profesor Ioan Scurtu,

director general al D.G.A.S., s-a subliniat faptul că în anul trecut au fost rezolvate o serie de probleme specifice, dintre care se detașează:

Elaborarea proiectului Legii Fondului Arhivistic Național (avînd în vedere faptul că legea se află deja la nivelul Parlamentului, pentru completarea pachetului legislativ, în anul 1992 a fost elaborat și proiectul Normelor privind activitatea în Arhivele Statului și este în curs de realizare proiectul Instrucțiunilor de aplicare a Legii Fondului Arhivistic Național în instituții creatoare și deținătoare de arhivă, cât și proiectul Regulamentului de Ordine Interioară al D.G.A.S.).

Preluarea arhivelor fără administrator legal, sau al căror administrator, schimbîndu-și structura, uneori și profilul, se dezinteresează de acestea. În țară, în această situație sînt 80.000 - 90.000 m.l. Din păcate, spațiile de depozitare la unele filiale nu sînt corespunzătoare pentru conservarea fondului documentar (ex.: Bacău, Caraș-Severin, Covasna) sau sînt deja supraîncărcate (filialele: București, Prahova, Iași, etc.). Preluarea de la Ministerul Apărării

Naționale a părții documentar-istorice a Arhivei C.C. al P.C.R. (în cazul filialelor care au preluat și partea nedocumentară, se impune o cât mai grabnică selecționare) și de la S.R.I. a aceleiași categorii din fondul Direcției Siguranței Statului asigură o îmbunătățire substanțială a structurii Fondului Arhivistic Național.

Alte probleme prioritare ale anului 1992: urgentarea acțiunii de evidență a tuturor fondurilor și colecțiilor deținute, pentru punerea lor la dispoziția cercetătorilor, avînd în vedere presiunile opiniei publice vizînd accesul cât mai grabnic la informația istorică contemporană; promovarea unei noi politici de valorificare și popularizare a documentelor istorice pentru crearea unei imagini reale asupra Arhivelor Statului, în condițiile noi existente în mass-media și ale pieții de carte; respectarea Legii contenciosului în legătură cu drepturile patrimoniale ale cetățenilor în condițiile reconstituirii proprietății private; crearea celor mai bune condiții pentru conservarea documentelor istorice; îmbunătățirea structurii umane, profesionalizarea acesteia și reorganizarea sistemului Arhivelor Statului în condițiile actuale; rețuarea și dezvoltarea relațiilor cu instituțiile similare din străinătate și organele internaționale de profil. Astfel, în anul 1992 s-a reluat reprezentarea Arhivelor Statului din România la Congresul Internațional al Arhivelor (întrunit la Montreal - Canada). De asemenea, delegații de arhiviști români au participat la alte 11 manifestări externe și au primit vizita a 17 delegații străine, în cadrul acordurilor culturale statale. Remarcăm și acțiunea de depistare a documentelor ce privesc istoria României și care se află pe teritoriul Rusiei. În urma alocării sumei de 40 milioane lei de către Guvernul României în acest scop, în luna noiembrie 1992, o delegație de 11 cercetători a plecat la Moscova, unde au fost comandate microfilme și xeroxuri după documente aflate în patrimoniul Arhivelor Cominternului, Arhivei Speciale și a celei Imperiale.

În anul 1992, au demarat și unele acțiuni de perspectivă: constituirea Facultății de Arhivistică și începerea cursurilor acesteia, îmbunătățirea structurii umane a filialelor județene; o politică nouă a promovărilor.

În cele două zile ale ședinței de bilanț, din luările de cuvînt ale participanților a reieșit preocuparea tuturor pentru bunul mers al activității instituției noastre, fiind făcute o serie de propuneri, precum: găsirea modalității de folosire a unui procent din sumele încasate de filiale, din rezolvarea cererilor, pentru acțiuni de

dotare proprii; avînd în vedere problema pregătirii personalului de specialitate în actuala etapă, s-a propus ca măcar jumătate din durata cursului de inițiere în arhivistică să fie destinat unor aspecte practice și să se desfășoare zonal; necesitatea urgentării pe cît posibil a adoptării legislației arhivistice, deoarece există fenomenul de respingere de către unii creatori, iar pe de altă parte, prin apariția pieței de documente se pot pierde o serie de valori din Fondul Arhivistic Național; perfecționarea în străinătate a unor arhiviști; popularizarea, prin "Buletinul de informare și documentare arhivistică", a bibliografiei de specialitate din străinătate, care ar putea fi consultată și de colegii din filiale; problema dotării filialelor cu xeroxuri, care ar putea permite Arhivelor Statului să elimine una din operațiunile dificile, cea a dactilografierii actelor; deoarece în țară există o mare cantitate de documente ce se află într-un proces de deteriorare, se propune organizarea unor laboratoare proprii de restaurare la filiale, sau cel puțin zonale; redistribuirea între filiale a unor aparate de citit microfilme, reparații la clădiri ale unor filiale; au fost abordate și probleme de disciplină metodologică în realizarea unor activități, mai ales sub aspectul gestiunii documentelor.

Cu același prilej a fost abordată și problema stadiului constituirii Asociației arhiviștilor și prietenilor arhivelor, asociație cu caracter profesional, dar care vizează și o lărgire a sferei sale de cuprindere asupra tuturor celor care sînt prieteni ai arhivelor, de la elevi la pensionari.

x

MANIFESTARILE OMAGIALE "IULIU MANIU - 120 DE ANI
DE LA NASTERE SI 40 DE ANI DE LA MOARTE"
ȘIMLEUL SILVANIEI - BADACIN, 6-7 FEBRUARIE

Ionel Penea, șeful filialei

Manifestările de la Șimleul Silvaniei și Bădăcin consacrate împlinirii a 120 de ani de la naștere și 40 de ani de la moartea lui Iuliu Maniu s-au desfășurat sub egida: Consiliului județean Sălaj, Consiliului orășenesc Șimleul Silvaniei, Primăriei comunei Pericei și Fundației "Iuliu Maniu" din Șimleul Silvaniei în zilele de 6-7 februarie. Simpozionul - Evocare s-a desfășurat în aula Liceului agricol Șimleul Silvaniei.

La acesta au luat parte o serie de cunoscuți și apreciați istorici, cercetători, arhiviști. Din partea Arhivelor Statului au susținut comunicări următorii: Ioan Scurtu, director general al Arhivelor Statului: "Iuliu Maniu și regele Carol al II-lea"; Corneliu Lungu, director al Direcției Arhivelor Centrale: "Omul politic Iuliu Maniu văzut prin prisma corespondenței cu fruntașii ardeleni"; Virgiliu Z. Teodorescu, director al Arhivelor Statului: "Simbol de cinstire: insigne și medalia Iuliu Maniu"; Ionel Penea (șeful filialei): "Nicolae Iorga și relațiile sale cu Iuliu Maniu"; Doru E.Goron (F.A.S.Zalău): "Iuliu Maniu și mișcarea națională din Transilvania între anii 1910-1915"; Ernest Wagner (F.A.S.Zalău): "Opțiunea lui Iuliu Maniu pentru fuzionarea cu Partidul Tărănesc"; Elisabeta Moroti: (P.A.S.Zalău): "Iuliu Maniu și problema minorităților din România"; Ioan Pleșa (șeful filialei Alba): "Câteva prezențe notabile ale lui Iuliu Maniu la Alba-Iulia"; Elisabeta Marin (șefa filialei Brașov): "Testamentele lui Iuliu Maniu (1932-1941)"; Ioan Dregan (șeful filialei Cluj): "Iuliu Maniu în opinia publică din nordul Transilvaniei (1944-1947)"; Ioan Frățilă. (șeful filialei Hunedoara): "Din activitatea P.N.Ț. și a lui Iuliu Maniu pentru apărarea integrității și suveranității României"; Vasile Căpîlnean (șeful filialei Maramureș): "Documente privind contribuția lui Iuliu Maniu la organizarea mitingului de protest din 1912 de la Alba-Iulia"; Ioan Popovici (șeful filialei Bihor): "Aspecte din activitatea lui Iuliu Maniu pentru consolidarea actului național de la 1 Decembrie 1918"; Lucian Cucuiet (șeful filialei Satu-Mare): "Mărturii ale trecerii lui Iuliu Maniu prin părțile sătmărene"; Monica Vlaicu (șefa filialei Sibiu): "Poziția lui Iuliu Maniu față de regimul totalitar".

În ziua de 7 februarie a avut loc la Bădăcin, locul de naștere al lui Iuliu Maniu un nou simpozion comemorativ: "Iuliu Maniu - Sfinxul de la Bădăcin". La realizarea acestuia au contribuit Filiala Arhivelor Statului Sălaj și Inspectoratul pentru cultură al județului. Aici au susținut comunicări: Ionel Penea, Ernest Wagner, Doru E.Goron și Elisabeta Moroti.

La Casa natală de la Șimleul Silvaniei, filiala Arhivelor Statului a organizat o expoziție foto-documentară: "Iuliu Maniu - fiu al Sălajului" la a cărei reușită au contribuit și Biroul valorificare - D.G.A.S. și Filiala Arhivelor Statului Alba.

Prin modul de organizare și desfășurare, cota de participare și întregul lor conținut, manifestările de la Șimleul Silvaniei și Bădăcin s-au constituit în prima și cea mai substanțială acțiune de an-

vergură de după 1989 merită să-i repună la locul său firesc pe marele om politic Iuliu Maniu (1873-1953).

MANIFESTARI ȘTIINȚIFICE BUCURESTENE, 8-11 FEBRUARIE

La Așezămintele Culturale Brătianu s-a organizat în ziua de 8 februarie sesiunea științifică lunară. În cadrul lucrărilor domnul profesor Ioan Scurtu, director general al D.G.A.S. a susținut comunicarea: "Viața și opera lui Ion I.C.Brătianu".

În seria manifestărilor care au avut drept obiectiv omagierea marelui om de stat I.C.Brătianu s-a înscris și apariția în luna ianuarie a.c. a cărții prof.Ioan Scurtu: Ion I.C.Brătianu - activitatea politică, București, Editura Museion, 1992, 144 p.

În cadrul festivităților cultural-științifice organizate lunar de Muzeul Național Cotroceni, în ziua de 11 februarie, domnul profesor Ioan Scurtu a susținut conferința: "Înlăturarea principelui Nicolae din din rîndul familiei regale - contextul politic".

EMISIUNI RADIO - TV.

În cadrul acțiunilor de valorificare a documentelor de la Bistrița-Năsăud, în perioada 10-12 februarie 1993, filiala Arhivelor Statului împreună cu Studioul TV. Cluj-Napoca a realizat emisiunea "Tara Năsăudului". Aceasta a fost transmisă pe postul național de televiziune în ziua de 25 februarie (ora 16,30) în cadrul emisiunii "Repere transilvănene" (redactor George Mustață). La dispoziția realizatorului emisiunii au fost puse documente referitoare la personalitățile care s-au ridicat de pe aceste meleaguri: George Coșbuc și Liviu Rebreanu. În cadrul emisiunii, șeful filialei a prezentat un scurt istoric asupra evoluției societății românești din acest colț de țară.

(Ioan Mureșan, șeful filialei)

În emisiunile postului de Radio - Craiova din lunile ianuarie - februarie, arhiviștii filialei Dolj au prezentat documente referitoare la: Unirea Principatelor și la vizita doamnei Elena Cuza la Craiova în anul 1863.

O altă serie de emisiuni au fost consacrate vieții și activității întemeietorului Arhivelor Statului Craiova - profesorul C.D.

Fortunescu, începuturilor și istoriei teatrului craiovean și prezenței lui Liviu Rebreanu la Craiova în 1936.

(Ion Zarzără, șeful filialei)

MANIFESTARI EXPOZITIONALE

"BRAILA - 625: ÎN DOCUMENTE"

În cadrul manifestărilor dedicate zilei de 20 ianuarie, ziua municipiului Brăila și debutul anului jubiliar "Brăila - 625", filiala Arhivelor Statului din localitate a organizat expoziția "Brăila - 625 - în documente" la Clubul polițiștilor din oraș. Aceasta a fost deschisă în prezența și cu sprijinul domnului director Virgiliu Z. Teodorescu și al Biroului valorificare din D.G.A.S. care au furnizat organizatorilor un set de facsimile (manuale și mecanice) precum și fotocopii de pe documente.

La vernisaj a fost prezent un numeros public care a manifestat mult interes față de materialele expuse, apreciind elogios această realizare a filialei Arhivelor Statului. Presa locală a consemnat de asemenea evenimentul. Menționăm că expoziția este deschisă în tot cursul anului.

Tot în cadrul acestor mari manifestări, filiala în colaborare cu Arhivele Statului Brașov și Sibiu a organizat expoziția: "Per dictum viam Braylam" (Pe pomenita cale a Brăilei) la Muzeul Brăilei, vernisată tot în ziua de 20 ianuarie. Cu această ocazie, Societatea Numismatică din România, secția Brăila, a acordat diplome de onoare și medalii jubiliare tuturor celor care au contribuit la "renașterea culturală a Brăilei", printre aceștia numărându-se D.G.A.S. și filialele: Brăila, Sibiu, Brașov.

O altă acțiune realizată de filială a constituit-o elaborarea Suplimentului omagial al ziarului local "Ancheta", intitulat: "Brăila - 625" sub îngrijirea doamnei Stanca Bounegru, arhivist principal, redactor-șef al ziarului.

(Gabriela Vidis, șefa filialei)

Medalia jubiliară "Brăila - 625 de ani de atestare documentară" realizată de Societatea Numismatică Română - Secția Brăila.

"MIHAI EMINESCU - 143 DE ANI DE LA NAȘTERE"

Filiala Arhivelor Statului Suceava a organizat o expoziție cu tema "Mihai Eminescu - 143 de ani de la naștere". Aceasta a fost deschisă și la Școala normală din Suceava careia în ziua de 22 ianuarie a.c. i s-a atribuit numele marelui poet. Expoziția a cuprins documente referitoare la familia Eminovici, cărți ale poetului, un grupaj de medalii, plachete, insigne reprezentându-l pe Eminescu. Acțiunea s-a bucurat de aprecieri favorabile.

(Gavril Irimescu, șeful filialei)

"OLAHUS - 500"

La deschiderea "Anului Olahus", cu ocazia împlinirii a 500 de ani de la nașterea lui Nicolaus Olahus (1493-1568), filiala Arhivelor Statului Sibiu a participat cu o expoziție proprie, vernisată în ziua de 27 ianuarie la sediul filialei: "Olahus 500". Au fost expuse documente, cronici din patrimoniul instituției, cum ar fi: documente care conțin informații referitoare la familia Olahus, docu-

mente referitoare la activitatea sa ca secretar regal și ca arhiepiscop de Strigoniu. O altă categorie au format-o cronicile unor învățați sași din epoca iluministă în cuprinsul cărora se vorbește despre marile umanist. Au fost expuse de asemenea și lucrările lui Nicolaus Olahus reeditate în secolul al XVIII-lea.

Cu această ocazie a avut loc și un simpozion științific la care a participat d-na Liliana Popa, cu comunicarea: "Mărturii documentare despre Olahus în arhivele sibiene".

(Monica Vlaicu, șefa filialei)

VASILE LUPU ȘI BISERICA TREI IERARHI

IAȘI, 2 FEBRUARIE

Filiala Arhivelor Statului Iași a organizat, în colaborare cu Muzeul de Istorie o expoziție dedicată domnitorului Vasile Lupu și ctitoriei sale, biserica Trei Ierarhi. Vernisajul a avut loc în ziua de 2 februarie la sediul muzeului. Filiala a furnizat fotocopii, facsimile, sigilii.

(Rodica Anghel, șefa filialei)

LISTA ARTICOLELOR DIN PRESA LOCALA PUBLICATE

DE CERCETATORII DIN ARHIVELE STATULUI

Baicu, Dan. Unitate de spirit, de cultură - Astra, Despărțămîntul Tg. Secuiesc. In: "Oituzul", supliment cultural al "Cuvîntului Nou", Sf. Gheorghe, an IV, nr.778 din 23 ianuarie 1993, p.1.

Balogh, Antal. Cărți vechi maghiare în bibliotecile din Sighet. In: "Banyavidéki Ujszó", Baia Mare, nr.301 și 302 din 29 ianuarie 1993 și 5 februarie 1993, p.2.

Bălan, Ion. Presa locală omagiază unirea. In: "Vlașca", Giurgiu, nr.13, din 23 ianuarie 1993, p.1.

Bounegru, Stanca. Un roman al vieții muzicale brăilene: Gornistul Brăilei. In: "Ancheta", Brăila, nr.135, 1993, p.2.

Căpîlnean, Viorel. Trei scrisori inedite ale lui Iuliu Maniu în arhivele maramureșene. In: "Graiul Maramureșului", Baia Mare, serie nouă, an V, nr.1047 din 3 februarie 1993, p.2.

Căpîlnean, Viorel. Un maramureșean obsedat de perpetuum mobile în secolul XIX. In: "Graiul Maramureșului", Baia Mare, serie nouă, an V, nr.1048 din 20 februarie 1993, p.2.

Damian, Ancu. Mircea cel Bătrîn și Giurgiu. In: "Vlașca", Giurgiu, nr.133 din 30 ianuarie 1993, p.4.

Damian, Ancu. Vlăscenii și unirea - Doctorul Apostol Arsache. In: "Vlașca", Giurgiu, nr.132 din 23 ianuarie 1993, p.1.

Doboș, Dănuț. Legea Fondului Arhivistic Național al României. In: "Gazeta Poliției", nr.22 din 15-22 ianuarie 1993, p.2-3.

Doboș, Dănuț. Alexandru Ioan Cuza - alesul României de la 24 ianuarie 1859. In: "Gazeta Poliției", Iași, nr.123 din 22-29 ianuarie 1993, p.2.

Doboș, Dănuț. Ce trebuie să știe un responsabil de arhivă. In: "Gazeta Poliției", Iași, nr.126 din 12-19 februarie 1993, p.6.

Doboș, Dănuț. Noutăți în legătură cu arhivele istorice ale fostului P.C.R. și fostei Securități. In: "Evenimentul", Iași, nr.452 din 12 februarie 1993, p.2.

Doboș, Dănuț. Despre soarta arhivelor române din Rusia. In: "Evenimentul", Iași, nr.454 din 15 februarie 1993, p.3.

Dobrescu, Constantin. 24 ianuarie 1859 un exemplu de înțelepciune românească. In: "Ploieștii", Ploiești, nr.68 din 21 ianuarie 1993, p.2.

Dobrescu, Constantin. 24 ianuarie 1859 un exemplu de înțelepciune românească. In: "Cheia succesului", Ploiești, nr.41 din 21 ianuarie 1993, p.2.

Dobrescu, Constantin. Mișelia ungurească. In: "Ploieștii", Ploiești, nr.69 din 28 ianuarie, 1993, p.5.

Duță, Alexandru. Activitatea poliției gălățene interbelice oglindită în ziarul "Vreemea". In: "Poliția în acțiune", Galați, nr.1 din 1993, p.2.

Gheorghe, Radu. Unirea în memoria arhivelor. In: "Curierul de Neamț", Piatra-Neamț, nr.124 din 20-26 ianuarie 1993, p.2.

Gheorghe, Radu. Nicolae Labiș pe meleagurile copilăriei lui Ion Creangă. In: "Revista Asachi", Piatra-Neamț, din 15-31 ianuarie 1993, p.6.

Gheorghe Radu. Palatul administrativ din Roman. In: "Ceahlăul", Piatra-Neamț, anul V, nr.768 din 28 ianuarie 1993, p.4.

Gheorghe, Radu. Mărturii din timp - Matrici sigilare. In: "Revista Asachi", Piatra-Neamț, din 1-15 februarie 1993, p.4.

Goron, Doru. Iuliu Maniu - fruntaș de marcă al mișcării naționale românești ctitor al Unirii celei Mari. In: "Sălajul Orizont", Zalău, nr.137, din 4 februarie 1993, p.8.

Goron, Doru. In memoriam: Iuliu Maniu. In: "Graul Sălajului", Zalău, nr.645 din 5-6 februarie 1993, p.2.

Iavorschi, Gheorghe. Brăila porto-franco. In: "Ancheta", supliment, Brăila, nr.134 din 20 ianuarie 1993, p.2.

Iavorschi, Gheorghe. Mesaje din francofonie. Alexandre Dumas despre români. In: "Dunărea literară", Brăila, nr.3, din 3 ianuarie 1993, p.3.

Iavorschi, Gheorghe. Demografie istorică brăileană. In: "Libertatea", Brăila, nr.751, din 20 ianuarie 1993, p.1-3.

Iavorschi, Gheorghe. 127 de ani de la abdicarea forțată a domnitorului Unirii Al.Ioan Cuza. In: "Libertatea", Brăila, nr.767 din 11 februarie 1993, p.1-2.

Lăcătușu, Ioan. Odiseea unui monument - Catedrala ortodoxă română din Sfântu Gheorghe. In: "Oituzul", supliment cultural al "Cuvîntului nou", Sfîntul Gheorghe, an IV, nr.778 din 23 ianuarie 1993, p.5.

Lechințan, Vasile; Rusu, Vasile. Petru Maior la Reghin. Documente inedite. In: "Manuscriptum", București, 1991 (apărut 1993), nr.2-4, p.288-292.

Marc, Aurel. De-ale jandarmilor în 1930. In: "Adevărul Harghitei", nr. 701, din 11 februarie 1993, p.2.

Nussbächer, Gernot. Reichan im Untervalld (Rahău lângă Sebeș, jud. Alba; Indeputurile istoriei scrise). In: "Allgemeine Deutsche Zeitung für Rumänien", Brașov, nr.12 din 20 ianuarie 1993, p.4.

Nussbächer, Gernot. Landtag in Märktschelken (Dieta din Seica Mare, județul Sibiu. Din istoria localității în secolul XVII). In: "Allgemeine Zeitung für Rumänien", Brașov, nr.25 din 6 februarie 1993, p.2.

Nussbächer, Gernot. "Verdrachbrief" vor 400 Jahren (Contract de acum 400 de ani. Din istoria satului Viscri, comuna Bunești, jud. Brașov în sec.XVI). In: "Allgemeine Deutsche Zeitung für Rumänien", Brașov, nr.25, din 10 februarie 1993, p.3-4.

Mihalcea, Eugenia, Mărioara. De ce nu "Parcul Libertății". In: "Deșteptarea", Bacău, nr. din 12 februarie 1993, p.2.

Penea, Ionel; Goron, Doru. Iuliu Maniu 1873-1953. Realizarea Marii Uniri (I). In: "Sălajul-Orizont", Zalău, nr.132 din 19 ianuarie 1993, p.2; nr.(II), nr.133 din 21 ianuarie 1993, p.4.

Penea, Ionel; Goron, Doru. Iuliu Maniu 1873-1953. In Consiliul Dirigent. In: "Sălajul - Orizont", Zalău, nr.135 din 28 ianuarie 1993, p.2.

Penea, Ionel; Goron, Doru. Iuliu Maniu 1873-1953. Apărător al valorilor democrației (I). In: "Sălajul - Orizont", Zalău, nr.136 din 2 februarie 1993, p.3; (II), nr.137 din 4 februarie 1993, p.3.

Popa, Liliana. Mărturii documentare în arhivele sibiene. In: "Tribuna", Sibiu, nr.814 din 11 februarie 1993, p.2.

Popovici, Ioan. Arhivele - memorii colective. Interviu publicat în: "Crișana", Oradea, nr.806 din 26 ianuarie 1993, p.8.

Rachieru, Mihai. Frați întru latinitate, despre unirea fraților de neam. In: "Prahova", Ploiești, nr.877 din 23 ianuarie 1993, p.1.

Rachieru, Mihai. George Enescu în Prahova. In: "Argus", nr.124 din 27 ianuarie 1993, p.7.

Rachieru, Mihai. Hrisovul pădurilor de brad - comuna Măneciu. In: "Argus", an IV, nr.125 din 3 februarie 1993, p.7.

Rachieru, Mihai. 134 de ani de la venirea lui Alexandru Ioan Cuza. In: "Prahova", Ploiești, nr.877 din 6 februarie 1993, p.1.

Rachieru, Mihai. Unirea - sufletul poporului român. In: "Argus", Ploiești, nr.123 din 20 ianuarie 1993, p.1.

Rachieru, Mihai. Dosarele P.C.R. la Arhivele Statului. In: "Prahova", Ploiești, nr.878 din 26 ianuarie 1993, p.1.

Sibianu, Eugen; Lăcătușu, Ioan. Personalități românești. In: "Oituzul" supliment cultural al "Cuvîntului nou", Sfîntu Gheorghe, an IV, nr. 778 din 23 ianuarie 1993, p.4.

Scurtu, Ioan. Istoria ca necesitate. In: "Opinia națională", București, din 2 ianuarie 1993, p.1.

Țiripan, Nicolae. "Invenții păgubitoare" - un proces-verbal din 26 ianuarie 1931. In: "Curierul", Călărași, nr.38 din 1993, p.2.

Țiripan, Nicolae. Durerile unui primar la început de secol. In: "Jurnalul de Călărași", Călărași, nr.4 din 1993, p.3.

Țiripan, Nicolae. Dacă oamenii se iubesc și se ajută - Călărășenii și domnul Unirii. In: "Curierul", nr.39 din 1993, p.2.

Țiripan, Nicolae. Așa a fost mereu. In: "Jurnalul de Călărași", Călărași, nr.5 din 1993, p.2.

Țiripan, Nicolae. Ordonanța nr.3184. In: "Curierul", Călărași, nr. 40 din 1993, p.4.

Vidis, Gabriela. Tezaur arhivistic brăilean. In: "Ancheta:", supliment, Brăila, nr.134 din 20 ianuarie 1993, p.4.

Vlădăreanu, Alexandru. Județul Ialomița în ianuarie (II). In: "Jurnal de Ialomița", Slobozia, nr.11 din 18-24 ianuarie 1993, p.2.

Vlădăreanu, Alexandru. Prin voința poporului s-a înfăptuit Unirea. In: "Strict Autentic", Slobozia, anul III, nr.31 din 20 ianuarie 1993, p.1.

Vlădăreanu, Alexandru. Avem nevoie iar de Băncile populare din județul Ialomița (I). In: "Jurnal de Ialomița", Slobozia, nr.13 din 1-7 februarie 1993, p.2.

Vlădăreanu, Alexandru. Instituții de care avem nevoie azi: Arenda. In: "Jurnal de Ialomița", Slobozia, nr.14 din 8-14 februarie 1993, p.11.

(Lector dr. Adina Berciu-Drăghicescu,
șef Birou documentare)

LISTA ABREVIERILOR

AARMSI	-	Analele Academiei Române; Memoriile Secțiunii Istorice, București
BSNR	-	Buletinul Societății Numismatice Române, București
CIA	-	Comitetul Internațional al Arhivelor
CNA	-	Cronica Numismatică și Arheologică, București
MA	-	Metrologie aplicată. Buletinul Științific al Institutului de Construcții, București
m.l.	-	metri liniari
Noesis	-	Travaux du Comité Roumain d'Histoire et de la Philosophie des Sciences. Académie, București.
RA	-	Revista Arhivelor, București
RRH	-	Revue Roumaine d'Histoire, Bucarest
RMM	-	Revista Muzeelor și Monumentelor, București
SCIV	-	Studii și Cercetări de Istorie Veche, București
SCN	-	Studii și Cercetări de Numismatică, București
u.a.	-	unități arhivistice
Ziridava	-	Muzeul județean Arad

NEFERAL S.A.

București, B-dul Biruinței 100, sector 2

***Ofertă pentru cei interesați
în condiții avantajoase:***

- *Aliaje de aluminiu pentru turnătorii și pentru dezoxidare;*
- *Bronzuri;*
- *Amestecuri, plăcuțe brazabile și amovibile din carburi metalice (vidia).*

Relații la telefoanele: 24.30.20;

27.60.40/126

